

Par Svēto Vakarēdienu

Kas ir sakraments?

Sakraments ir redzama zīme vai rīcība, lai piedzīvotu Dieva klātbūtni. Tas vienmēr ir arī noslēpums, mistērija (no grieķu val.), ko saņem ticībā, pašāvībā uz Dievu.

Sakramentam luteriskā izpratnē ir trīs pazīmes:

- pats Jēzus ir pavēlējis, lai to dara;
- tas ir saistīts ar kādu materiālu lietu;
- tas iet roku rokā ar Dieva vārdu, ar apsolījumu.

Ev. lut. baznīcā ir divi sakramenti: Kristības un Svētais Vakarēdiens.

Tas vai sakraments ir derīgs, nav atkarīgs no mācītāja svētuma vai viņa ordinācijas, arī ne no mūsu ticības spēka, bet no tā, ka Dievs mums ir devis savu apsolījumu, ko neviens nevar apgāzt.

M. Luters „Lielais Katehisms”:

Svētais Vakarēdiens ir Kunga Kristus patiesa miesa un asinis maizē un vīnā, ko ēst un dzert mums, kristiešiem, ar Kristus vārdiem ir pavēlēts. Tā nu Svētais Vakarēdiens patiesi ir saucams par barību dvēselei, jo tas baro un stiprina jauno cilvēku.

Izlasām **Mk. ev. 14, 17-26** (3 x)

Kāda ir situācija?

Jeruzalemē tiek svinēti Pashā svētki. Kā katru gadu jūdi no visas toreizējās pasaules brauca uz Jeruzalemi, lai atcerētos tos notikumus, kas ir aprakstīti Vecajā Derībā, 2. Moz. gr., kad jūdi izbēga no Ēģiptes verdzības.

Līdzīgi kā mēs svinam 18. novembri, šie svētki nebija tikai atceres pasākums. Svinot Pashā svētkus, jūdi sagaidīja, ka Dievs arī viņiem dāvinās brīvību un patrieks romiešu okupantus. Jūs varat iedomāties, ka romieši uz visu šo pasākumu lūkojās ar lielām aizdomām. Visās malās bija spiegi, pie tempļa pārvietoja papildus armijas vienības, lai nodrošinātu kārtību un apspiestu vismazāko mēģinājumu dumpoties.

Svētki ilga septiņas dienas, un sākās ar mielastu ģimenes lokā pirmās svētku dienas vakarā.

Nepieciešamais upura jērs tika nokauts templī.

Mt., Mk. un Lk. evaņģēliji stāsta, ka Jēzus un Viņa mācekļi svin Pashā mielastu. Savukārt, Jāņa ev. vēsta, ka kopīgais mielasts notika iepriekšējā vakarā. Pēc Jāņa sanāk, ka Jēzus mirst krusta nāvē tieši tad, kad templī tiek nokauti Pashā jēri. Pirms dievgalda mēs dziedam: “Ak tu Dieva jērs, kas nes pasaules grēku”.

17 Un, kad vakars metās, Viņš nāca ar tiem divpadsmit.

“Kad vakars metās, ...” - tas nav tikai laika norādījums, bet to var saprast arī garīgi. Tumsa nāk, Jēzus dzīve aptumšojas, nākas saskarties ar bēdām, nodevību, ļaunumu. “Tie divpadsmit” ir Jēzus mācekļi.

18 Un, tiem pie galda sēžot un ēdot, Jēzus sacīja: "Patiesi Es jums saku: viens no jums, kas ar Mani ēd, Mani nodos."

19 Un tie sāka skumt, un cits pēc cita Viņam sacīja: "Taču ne es?"

20 Bet Viņš tiem sacīja: "Viens no tiem divpadsmit, kas ar Mani mērc bļodā.

21 Cilvēka Dēls gan aiziet tā, kā par Viņu ir rakstīts. Bet vai tam cilvēkam, kas Cilvēka Dēlu nodod! Šim cilvēkam būtu labāk, ka tas nemaz nebūtu dzimis."

Jēzus paziņojums Viņa mācekļiem ir šoks.

Kā Jūs reaģētu, ja Jūsu labākais draugs paziņotu, ka Jūs viņu nodosiet?

Normāli būtu, ka es noraidu šādu iespēju: "Nekādā ziņā es tevi nenodošu. Es taču esmu tavš draugs!"

Bet ko dara mācekļi? Tie sāk skumt, un cits pēc cita uzdod jautājumu: "Taču ne es?"

Acīm redzot, viņi nav pārliecināti par sevi. Viņi rēķinās ar iespēja, ka kļūs par nodevējiem. Kāpēc? Visticamāk, ka viņi vienkārši bija nobijušies. Viņi zināja, kādas mocības un spīdzināšanas varēja notikt, ja kāds krita romiešu varas rokās.

Tad Jēzus pravieta, ka Viņa nodevējs ir starp viņiem, tēlodams draugu, brāli, ēdot kopā pie viena galda.

Viņš runā par Jūdu Iskariotu, kas jau ir ievadījis sarunas ar jūdu varas pārstāvjiem, lai nodotu Jēzu. Pēc Jēzus nāves, tā stāsta Jāņa ev., Jūda izdarīja pašnāvību.

Būtu vienkārši, ja visu vainu varētu uzvelt Jūdam. Tomēr lietas ir sarežģītākas. Kā jau redzējām, arī pārējie mācekļi nav pārliecināti, ka nenodos Jēzu. Kad Jēzus lūdz, lai Viņa mācekļi ir kopā ar Viņu lūgšanās, tie aizmie. Kad Jēzu apcietina viņi visi aizbēg projām. Pēteris, kas iepriekš solīja Jēzum uzticību līdz galam, Viņu noliedz.

Ko tas izsaka par mūsu attiecībām? Vai mēs šodien varam būt droši, ka nenodosim, nepametīsim, nenoliegsim savus tuviniekus? Kā ir ar Jēzu? Cik tālu mēs esam ar mieru Viņam sekot? Un kad vēlme saglabāt savu dzīvību, savu labumu, ņem vīrsroku?

Tāpēc katra dievkalpojuma sākumā ir grēksūdze, jo arī mēs nevaram būt droši, vai mēs nenodosim viens otru un Jēzu Kristu. Pirms mēs ejam pie Dievgalda, pārdomāsim savas attiecības, kur varbūt esam attālinājušies viens no otra un no Jēzus.

22 Un, tiem ēdot, Jēzus ņēma maizi, svētīja to, pārlauza un tiem to deva un sacīja: "Ņemiet, tā ir Mana miesa."

Jēzus ņēma maizi, pateicās, pārlauza un deva to saviem mācekļiem.

Tas, ko Jēzus šeit dara, ir daļa no Pashā mielasta rituāla, kad nama tēvs ņem maizi, pateicas, pārlauž un dod to tālāk. Pilnīgi citu nozīmi šie vārdi iegūst brīdī, kad Jēzus saka vārdus: "Tā ir mana miesa".

Kāpēc Jēzus apzīmē maizi kā savu miesu?

Padomāsim, ko mūsu dzīvē nozīmē maize. Tā pieder pie elementārā uztura. Maize dod mūsu miesai spēku, enerģiju. Tā ir zemnieka darba auglis. Tēvreizē mēs lūdzam, lai Dievs mums šodien dotu dienišķo maizi.

Tātad, ja Jēzus apzīmē savu miesu kā maizi, tad Viņš mūs grib stiprināt. Ne tikai miesu, bet arī mūsu garu.

Viņš, dodot maizi un vīnu, dāvina pats Sevi. Tā ir Viņa miesa, par ko mēs varam pateikties, kas tiek salauzta pie krusta, kas nes svētību ikvienam, kas Viņam tic.

Saņemot daļu no šīs maizes, mēs visi kopā veidojam Kristus miesu. Tā ir draudze, Baznīca, vienota ticībā uz Jēzu Kristu. Neviens nevar teikt, ka viņam vienīgajam pieder Kristus. Tā ir dāvana kopībai. Tāpēc nav arī iespējams būt par kristieti, un izvairīties no saviem brāļiem un māsām. Ja es nespēju izturēt otra klātbūtni, tad ar mani kaut kas nav kārtībā. Apustulis Pāvils raksta par šīm lietām 1. Kor. vēst. 11. nodaļā.

23 Un Viņš ņēma biķeri, pateicās un tiem to deva. Un tie visi dzēra no tā.

24 Un Viņš tiem sacīja: "Šis ir Manas derības asinis, kas par daudziem top izlietas."

25 Patiesi Es jums saku, ka Es vairs nedzeršu no vīnakoka augļiem līdz tai dienai, kad Es to no jauna dzeršu Dieva valstībā."

Priekš kam mēs lietojam vīnu?

Svētkos, lai baudītu sadraudzību, lai būtu atraisīti un priecīgi.

Tas, ka Jēzus šeit apzīmē vīnu kā Savas asinis, ir, lai mēs varētu priecāties, atjaunot savu dzīves prieku.

Mums nav vairs jābūt zem grēka varas, nav jābūt sasaistītiem un izmisušiem. Kristus ir atdevis Savas Derības asinis, kas par daudziem izlietas. Tā ir Jaunā Derība arī mums, kas neesam jūdi, bet pagāni.

Jēzus atdod Savas asinis, Savu dzīvību, lai mēs varētu uzticēties Dievam pat visgrūtākajos mirkļos.

Jēzus mums apliecina, ka Dievs nav mūs pametis tad, kad mums iet grūti, bet, ka Viņš ir kopā ar mums arī tad, kad to nejūtam.

Jēzus atvadās no Saviem mācekļiem, un saka, ka nākamajā reizē, kad Viņš dzers vīnu, tas notiks Dieva valstībā, citā realitātē.

Svētais Vakarēdiens ir mūsu ticības un dievkalpojuma centrs. Kristus ir tas, kas mūs vieno. Tā kā Kristus mums ir kalpojīgs, arī mēs lai viens otram kalpojam, it īpaši tiem, kas ir vājāki. Ar Svēto Vakarēdienu cieši saistīts ir agāpe mielasts (mīlestības mielasts). Svētais Vakarēdiens, tā iesākumā, bija daļa no kopīga mielasta. Katrs paņēma kādu ziedojumu no mājām, lai visiem būtu ko paēst. Tādā veidā arī nabagie varēja paēst. Zupas virtuve un dievgalds gāja roku rokā. Slimi draudzes locekļi, kas nevarēja atnākt uz sapulci, saņēma savu daļu pēc tam.

Katram ir dota sava dāvana, ko var lietot draudzes labā, lai atbalstītu evaņģēliju, kopību un draudzes darbu. Kādas ir Jūsu dāvanas?